
**Bioanalytiker
på øjenafdeling**

//side 12

**Eksem gav
erstatning**

//side 18

Lige i hjertet:

**TO SPECIALER
RISIKERER AT
BLIVE UDRADERET
I VESTDANMARK**

//side 08

Visit us during the 2nd NordiQC
Conference on Applied
Immunohistochemistry - Booth 8
Aalborg Congress & Culture Centre,
Denmark
June 9 - 13 2015

Microtomy at the touch of a button

Building on the success and principles of SMART Automation, Sakura Finetek proudly introduces the next step in Total Laboratory Automation. It is called Tissue-Tek® AutoSection®.

The first of its kind, this fully-automated and programmable microtome aligns and trims blocks with optimal precision, section after section. AutoAlign™, the core technology behind AutoSection®, automatically orients blocks and dramatically reduces the risk of losing tissue; revolutionary for re-cuts. In addition, with the Autotrim™ technology, blocks are faced and trimmed in seconds, and ready for sectioning.

Optimized for use with Tissue-Tek® Paraform® Cassettes, as well as all other conventional tissue cassettes.

AutoSection® sets the standard ensuring:

- Consistent high-quality sectioning
- Preservation of valuable tissue
- Improved productivity
- Minimal repetitive motions

Sakura Finetek Denmark ApS
autosection.sakura.eu
smartautomation@sakura.eu

05 Korte nyheder

07 Falck dumper i blodprøvetagning

Pris og kvalitet er hovedårsagerne til at Klinisk Biokemisk afdeling i Aalborg nu overtager den mobile blodprøvetagning i Aalborg Kommune fra Falck. I andre nordjyske kommuner fortsætter Falck

08 Voldsomt spareforslag: To specialer udraderes i Vestdanmark

12 Spydspidsen på øjenafdelingen

Marianne Kirk-Thomsen er den eneste bioanalytiker, som udelukkende fotograferer, scanner og undersøger hornhinde, nethinde og andre dele af synet.

17 Mig og min maskine

Plasmaferesemaskinen er genial, mener Erik Høst i Bornholms Blodbank

18 Fik erstatning efter dbio's klage

En heftig håndeksem hos bioanalytiker blev anerkendt som arbejdsskade, men uden varige mén. dbio ankede sagen, og graden af mén er nu sat til 10 %.

22 En duft af arbejdslivet

Utraditionelle bioanalytikerjob, det gode cv, jobansøgning og efteruddannelse var emnerne på dbio's første karrieredag for studerende

24 Borgernær bioanalytiker på Bornholm

dbio arrangerer paneldebat på årets folkemøde

26 Nyt fra Hovedbestyrelsen

28 Årsrapport fra pensionskassen

29 Valg til næstformandsposten

30 Spørg dbio

31 Lokalnyt og aktiviteter

31 Stillinger

Voldsomt spareforslag: To specialer udraderes i Vestdanmark

Region Midtjylland planlægger de hidtil største nedskæringer, og mindst 60 bioanalytikere risikerer at blive fyret. De allerfleste i alle specialer bliver berørt

// side 08

Der er p.t. 44 aktive **arbejdsskadesager**, hvor dbio assisterer medlemmerne.

// side 18

Spydspidsen på øjenafdelingen

// side 12

En duft af arbejdslivet

// side 22

dbio NR. 6+7
29. maj 2015
udgiver
Danske Bioanalytikere
Skindergade 45-47
1159 København K.
Tlf.: 4422 3246
e-mail: bladet@dbio.dk

www.dbio.dk

REDAKTION
Jytte Kristensen,
ansvarshavende redaktør
tlf. 4422 3242

STILLINGSANNONCER
Pia Vinther Christensen,
annoncer@dbio.dk
tlf. 4422 3257

FORSIDE Lars Holm

TEKSTSIDEANNONCER
Dansk Mediaforsyning
tlf. 70 22 40 88
dbiotekst@dmfnet.dk

DESIGN, PRODUKTION
OG TRYK
Datagraf Communications
Trykt på Miljøpapir

OPLAG 6.800
Udkommer 11 gange årligt

Tilsluttet Dansk Fagpresse
forening og Fagpressens
Medie Kontrol.

Artikler i "danske bioanalytikere" dækker ikke nødvendigvis redaktionens/ Danske Bioanalytikeres synspunkter. Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse, dog ikke i erhvervsrættelig sammenhæng.

AFLEVERINGSFRISTER
Sidste frist for aflevering af redaktionelt stof og annoncer er klokken 12.00 på dagen for deadline. Denne frist kan ikke overskrides.

Nr. 8 udkommer
31. juli 2015
frist: 14. juli 2015
Nr. 9 udkommer
28. august 2015
frist: 11. august 2015
Nr. 10 udkommer
25. september 2015
frist: 8. september 2015

Massakren i Midtjylland

// LEDER

Nej, overskriften er *ikke* forsøg på at være morbid! Men da jeg først læste om det sparekatalog, som topledelsen i Region Midtjylland har sendt chokbølger gennem hele regionens sygehuse med, slog det mig, at "grønthøster" var alt for fredsommelig en metafor at bruge. Her er der nemlig tale om en regulær kæde af perspektivløse forslag om at skære ind – ikke til benet – men gennem marven. Oplæg til at smadre, splitte og sprede velfungerende afdelinger og personalegrupper, der ellers leverer topkvalitet og en høj grad af service. Og vel at mærke også i de dele af det danske sundhedsvæsen, der ligger vest for den midtjyske højderyg. Indsatsen mod ulighed i sundhed fik sig lige et missil for boven dér; konsekvenserne af alene besparelserne på laboratorieområdet er for borgere, der ikke bor i øst, dårligere service, forlængede svartider og ja – formentlig forsinkede diagnoser og flere indlæggelser. Det er ellers ikke lige den vej, politikerne siger, vi skal ud ad.

Jeg forstår den vrede og bekymring, der hersker hos vores kolleger i det midtjyske. Selvom alle forslag næppe går igennem, så er der altså mindst 60 bioanalytikere, der lige nu står til at kunne blive ramt direkte af nedlæggelser og fusioner.

Alle andre bioanalytikere i regionen vil blive berørt i form af stigende arbejdsmængde og en endnu mere presset arbejdsdag på de arbejdspladser, hvor opgaverne skal samles. Og det samme med bioanalytikerstuderende, hvor et højere antal nu skal presses ind på færre afdelinger. Der er simpelthen så mange destruktive arbejdsmiljøeffekter ved dette udspil – og de er allerede i fuld gang!

dbio i Midtjylland har afgivet høringssvar til regionen og appellerer til, at politikere og embedsfolk får øjnene op for, at det diagnostiske område lige præcis skal *udvikles* og ikke *afvikles*, hvis det danske sundhedsvæsen skal kunne løfte sine opgaver i det "borgernære sundhedsvæsen".

Den argumentation skal vi blive ved at slå på, utrætteligt. Vi skal give politikerne i regionsrådene inspiration og ammunition til at kræve, at deres embedsfolk fører sig frem med en del mere strategisk finesse end denne massakre repræsenterer. Der er brug for sundhedspolitik. Det er derfor vi har de demokratisk valgte regionsråd. Jeg ønsker ikke regionerne nedlagt; endnu en reform ville være katastrofal. Men hvis politikerne agerer så visionsløst, når der skal spares, får fortalerne desværre alt for gode kort på hånden.

Og så har vi jo før set, at perspektivløse spareideer smitter mellem regionerne – er Midtjylland blot den første? ▣

Af Bert Asbild, formand for Danske Bioanalytikere

ARBEJDSGRUPPE SKAL SKABE ENSARTET MOBILMODEL I SYDDANMARK

Alle fire sygehusenheder i Region Syddanmark har allerede en eller anden form for ordning for blodprøvetagning i eget hjem, men ordningerne er forskellige. Derfor er der nu blevet nedsat en bred arbejdsgruppe, der skal skitsere en fælles model for hele regionen.

Gruppen, der holdt sit første møde den 27. april, skal specifikt forholde sig til afgrænsning af patientgruppen, organisering og ikke mindst finansieringen. Som det er i øjeblikket, er nogle af de lokale kommuner medfinansierende, mens andre ikke er det.

Den endelige formulering ventes at ligge færdig til politisk behandling i juni og skal indgå i regionens sundhedsaftale for 2015-2018.

IGEN: INGEN SAMMENHÆNG MELLE MFR OG AUTISME

Endnu et stort studie afviser en sammenhæng mellem den MFR-vaccine, der skal beskytte børn mod mæslinger, fåresyge og røde hunde, og risikoen for at udvikle autisme.

Denne gang har forskerne i særlig grad været opmærksomme på børn i familier, hvor andre søskende er blevet diagnosticeret med autistiske spektrums-forstyrrelser, og som derfor kunne formodes at være genetisk disponeret for lidelsen. Kun 6,9 procent af disse børn er blevet diagnosticeret med autisme senere i livet, og det angiver, at vaccinen ikke kan kobles til sygdomsudviklingen, konkluderer forskerne.

Studiet, der er offentliggjort i det amerikanske tidsskrift "JAMA", omfattede 95.000 børn.

Den påståede sammenhæng mellem MFR-vaccinen og autisme baserer sig på et studie fra 1998 af den britiske forsker Andrew Wakefield. Wakefields resultater er siden blevet trukket tilbage, fordi de ikke levede op til videnskabelige standarder. Siden har flere andre undersøgelser tilbagevist hans konklusioner.

INGEN KOMÆLK, TUN ELLER JERTILSKUD TIL DE SMÅ

Det er ikke kun fødevarerminister Dan Jørgensen, der er på banen med nye kostråd. Sundhedsstyrelsen har netop revideret anbefalingerne om mad til helt små og lidt større børn.

Blandt andet skal spædbørn op til et år udelukkende have modermælk eller modermælkserstatning; komælk har for højt et proteinindhold og kan føre til overvægt senere i livet, lyder det fra styrelsen, der nu også forlader anbefalingen om jertilskud til børn fra 6-12 måneder. Behovet for jern skal dækkes af kosten.

Børn op til tre år bør heller ikke spise store rovfisk som fx tun, da indholdet af kviksølv kan være for højt.

Sundhedsstyrelsen berører også gluten, et af tidens mere omstridte føde-midler; her lyder anbefalingerne, at glutenholdig mad kan varieres med ikke-glutenholdig mad, når barnet begynder at få skemad, det vil sige i 4-6-måneders alderen. Det var tidligere 6 måneder.

Anbefalingerne kan læses i "Ernæring og spædbørn – en håndbog for sundhedspersonale", www.sundhedsstyrelsen.dk.

Kate Juul Strandgaard tv fik en plakette, en buket blomster og 10.000 kroner i præmie. Solveig Dein Kjeldgaard overrakte prisen.

FAGFORENINGEN GAV MORGENMAD OG ARBEJDSMILJØPRIS I ÅRHUS

Nedskæringer, omstruktureringer, fusioner og rationaliseringer er en del af hverdagen for mange bioanalytikere. Helt aktuelt har Region Midtjylland offentliggjort forslag til besparelser på 699 mio. kroner.

Blandt andet derfor går dbio's arbejdsmiljøpris 2014/15 til rapporten "Forandring og bekymring – to sider af samme sag?", der er skrevet af Kate Juul Strandgaard, ledende bioanalytiker på Klinisk Biokemisk Afdeling ved Aarhus Universitetshospital.

Prisen blev overrakt tirsdag 28. april, hvor dbio var vært for morgenbrød på de tre matrikler under Aarhus Universitetshospital, hvor Kate Juul Strandgaard har sin daglige gang som ledende bioanalytiker.

"dbio håber, at din rapport vil indgå som inspirationsværktøj til andre, der skal i gang med forandringsproces-

ser, for eksempel en fusion, omstrukturering eller lignende, for de elementer, der peges på i rapporten, er universelle i forhold til den kultur, der er på arbejdspladsen anno 2015 og nok også mange år fremover", sagde næstformand Solveig Dein Kjeldgaard, som overrakte arbejdsmiljøprisen på Skejby Sygehus.

Kate Juul Strandgaards rapport "Forandring og bekymring – to sider af samme sag?" er publiceret som faglig artikel i maj-udgaven af fagbladet, og hele rapporten kan findes på dbio.dk under "Alt om arbejdsmiljø".

Med arbejdsmiljøprisen følger en pengegave på 10.000 kr., som Kate Juul Strandgaard blandt andet kan få gavn af, når hun i perioden 4. maj – 2. juni deltager i udvekslingsprogrammet Hope under overskriften "Hospitals 2020" på Helsinki University Hospital i Finland.

NAT-SCREENING VIRKER

NAT-screening (nukleinsyre-amplifikations-teknik) af donorblod for hiv, hepatitis B- og C-virus (HBV og HCV) blev indført ved lov 1. januar 2009. Seneste opgørelse viser, at NAT-screeningen virker efter hensigten. I 2014 blev der screenet 282.678 portioner blod. To donorer var alene NAT-positive for HBV og ville således ikke være blevet fundet i donorscreeningen, såfremt NAT-screening ikke var blevet indført.

KILDE: EPI-NYT UGE 19/2015

Table 1. Antal donationer og donorer positive for hiv, HBV, HCV, samt antal diagnosticeret ved NAT-test alene, 2014. Førstegangsdonorer i ()

Antal donationer testet	282.678
Hiv-positiv	0
Hepatitis B-virus	6 (3)
Heraf alene NAT-positiv	2 (0)
Hepatitis C-virus	2 (2)
Alene NAT-positiv	0

FALCK DUMPER I BLODPRØVETAGNING

Pris og kvalitet er hovedårsagerne til at Klinisk Biokemisk afdeling i Aalborg nu overtager den mobile blodprøvetagning i Aalborg Kommune fra Falck. I andre nordjyske kommuner fortsætter Falck

En evalueringsrapport udarbejdet af Klinisk Biokemisk Afdeling i Aalborg må have været sønderlemmende læsning for Falck Healthcare. Kvaliteten af Falcks blodprøvetagning på patienter i eget hjem beskrives nemlig i evalueringen som dårlig/uacceptabel. Og nu mister Falck så opgaven i Aalborg Kommune.

Forretningsudvalget i Region Nordjylland har den 11. maj besluttet, at ordningen hjemtages til Klinisk Biokemisk afdeling, som både vil kunne udføre opgaven billigere og levere en bedre kvalitet i prøvetagningen end Falck, som der bl.a. står i administrationens indstilling.

Klinisk Biokemisk Afdeling skal bruge fire uger til at blive klar til at drive den

mobile blodprøvetagningsordning. Indtil da fortsætter Falcks paramedicinere med at køre ud og tage blodprøver i patienternes eget hjem

Falck fortsætter i to kommuner

Den mobile blodprøvetagning drevet af Falck har kørt som pilotprojekt i Aalborg, Hjørring, Morsø, Thisted og Vesthimmerlands kommuner siden 2013/2014. Forsøget udløb ved udgangen af marts 2015.

Som nævnt overtager Klinisk Biokemisk Afdeling betjeningen af borgerne i Aalborg Kommune, mens Hjørring og Morsø kommuner indtil videre fortsætter med Falcks ordning. Thisted og Vesthimmerlands kommuner ønsker ikke at fortsætte med ordningen. ▣

INGEN ØKONOMISK GEVINST

Udover at kvaliteten i blodprøvetagningen vurderes som uacceptabel, viser evalueringen også, at prisen per blodprøvetagning i pilotprojektet har været 5-6 gange højere end tidligere.

Helt præcist har driftsudgifterne til Falck og Klinisk Biokemisk i 2014 været 700.000 kr. svarende til cirka 630 kr. per blodprøvetagning.

Derudover har man fundet fejl i 360 ud 1108 rekvisitioner, hvilket svarer til knap en ud af tre rekvisitioner. På den baggrund konkluderer man i evalueringen fra Klinisk Biokemi på Aalborg Universitetshospital, at "det er uhensigtsmæssigt, at ordningen har et delt ansvar."

Læs rapporten på dbio.dk/falck

Kvalitet i blodprøvetagning vurderes i evalueringen ud fra antallet af mislykket blodprøvetagning, forkert prøvetagning eller uegnet prøvemateriale.

Evalueringen er udført af Klinisk Biokemisk Afdeling på Aalborg Universitetshospital.

2%

mislykkede prøvetagninger (normalt omkring 1 %)

KILDE: EVALUERING AF PILOTPROJEKT

1%

forkert prøvemateriale (normalt omkring 1 %)

5x

højere forekomst af hæmolyserede prøver i forhold til blodprøver taget af bioanalytikere. Hæmolyse er et tegn på dårlig prøvetagning, som medfører, at prøvematerialet ikke eller kun i begrænset omfang kan anvendes til analyse.

De omkring 15 bioanalytikere på patologisk i Viborg synes, at det er bizart, hvis deres 3½ år gamle laboratorium til 50 millioner nu skal skrottes.

VOLDSOMT SPAREFORSLAG: TO SPECIALER UDRADERES I VESTDANMARK

Region Midtjylland planlægger de hidtil største nedskæringer, og mindst 60 bioanalytikere risikerer at blive fyret. De allerfleste i alle specialer bliver berørt

Supersygehuset i Gødstrup ved Herning er på vej til at blive reduceret til et forstørret sundhedshus. Topledelsen i Region Midtjylland foreslår, at hospitalet hverken skal have patologi eller mikrobiologi, som det ellers var planlagt.

Den samme nedskæring kan ske på Regionshospitalet Viborg. Det sygehus var også tiltænkt en stor fremtid, men står nu til at miste de to specialer.

Begge hospitaler taber desuden dele af immunologien. Dermed vil der ikke længere være hverken mikrobiologi, patologi eller specialiseret immunologi vest for den jyske højderyg – vest for motorvej E45 op gennem Jylland. Diagnostikken skævvrides til ugunst for Vestdanmark.

Dårligere for patienterne

Det er en ny spareplan i Region Midtjylland, der lægger op til voldsomme beskæringer og centraliseringer. De klinisk-biokemiske afdelinger rammes også i betydelig grad.

Hvis politikerne gennemfører topledelsens forslag, så vil det ifølge sparekataloget koste omkring 60 bioanalytikere deres arbejde. Men der er meget usikkerhed omkring konsekvenserne. Inden for blandt andet klinisk biokemi mener bioanalytikerne, at mange flere stillinger er truet

Endnu flere vil blive berørt, fordi deres arbejdssted flytter mange kilometer væk. Det vil få nogle til at søge arbejde i andre regioner eller uden for faget.

”Det får konsekvenser for patienterne,” siger Mette Thomsen, der er formand for

dbio-Midtjylland. ”Der vil blive markant længere svartider på prøver og ringere service, og det kan resultere i dårligere undersøgelser og behandlinger.”

Mette Thomsen frygter for bioanalytikernes arbejdsmiljø. Det er i forvejen presset mange steder.

Byggerier koster dyrt

Ledelsen i Region Midtjylland mener, at der skal spares omkring 700 millioner årligt. Den begrunder med blandt andet større udgifter til dyr medicin. Men det er navnlig udgifterne til byggerier og udvidelser af sygehuse i Århus, Gødstrup og andre steder, der nu tvinger regionen til de hidtil største nedskæringer.

Sparekataloget fra topledelsen har været sendt ud til alle afdelinger og vakt mange protester, også fra befolkningen. Nu er politikerne ved at se på kommentarerne. I slutningen af juni træffer de beslutning om, hvad der skal gennemføres.

Topledelsen vil blandt andet lukke den patologiske afdeling i Viborg. Den rykkede for 3 ½ år siden ind på et splinternyt institut til 50 millioner kr. Nu skal det skrottes!

Også den patologiske afdeling i Holstebro står til lukning. Den skulle være rykket ind i Gødstrup. Men nu skal medarbejderne i patologien i Holstebro og Viborg i stedet flyttes til Randers.

Unge forsvinder

Det får blandt andet betydning for to unge bioanalytikere i Holstebro. De bor ved henholdsvis Videbæk og Skjern og har set frem til at skulle til Gødstrup.

Det ville halvere deres daglige transport. Nu får de i stedet den dobbelte afstand til Randers!

31-årige Anette Johannsen har to børn på 3 og 5 år og en mand, der rejser rundt i landet for at arbejde. Et job i Randers er helt urealistisk for hende. Det vil være nemmere for hende at køre til sygehuse i Esbjerg og Vejle.

”Jeg tænker også på en sundhedsfaglig videreuddannelse, men til hvad?” spørger Anette Johannsen. ”Når de skærer så meget ned på sundhedsvæsenet i Vestdanmark, så bliver der jo ingen stillinger.”

27-årige Sabrina Lodal Lyngø bor tæt på store mejerier. Hun er allerede begyndt at tænke på, om de måske kan bruge en bioanalytiker til mikrobiologiske undersøgelser.

Men i første omgang kæmper de to unge bioanalytikere sammen med deres kolleger for at overbevise politikerne om, at de ikke må brække sundhedsvæsenet i regionen midtover.

Underminering af Gødstrup

Fortjenesten ved at sammenlægge patologien i Viborg og Holstebro med Randers er, at der kan spares to afdelingsledelser.

”Men det kan jo eventuelt også gøres, selv om man beholder tre arbejdssteder,” siger bioanalytikerunderviser Lene Lütken fra Holstebro. ”Gødstrup er tænkt som et kræftcenter og skal blandt andet have flere patienter med nyrekræft. Men det kræver, at der kan foretages patologiske undersøgelser, mens patienten er i narkose.”

SÅDAN VIL TOPLEDELSEN NEDSKÆRE DIAGNOSTIKKEN

- De fem klinisk-biokemiske afdelinger i Århus, Randers, Horsens, Viborg-Silkeborg og Herning-Holstebro (Gødstrup) skal beskære deres udgifter med 4 %. Der er stor uklarhed om, hvordan det skal foregå. Ifølge sparekataloget vil det koste over 40 bioanalytikere arbejdet, men beregningerne er usikre. På klinisk-biokemisk i Århus mener de, at alene hos dem vil besparelserne koste 50 stillinger.
- En række ikke-akutte klinisk-immunologiske opgaver skal centraliseres i Århus. Det koster ifølge spareplanen 6 bioanalytikere jobbet, navnlig i Viborg og Herning-Holstebro (Gødstrup), men også i Horsens og Randers. De immunologiske bioanalytikere vurderer selv, at besparelserne koster 12 stillinger
- Den fælles mikrobiologiske afdeling for Herning og Viborg skal nedlægges, og i stedet centraliseres alt inden for specialiet i Skejby. Det vil koste formentlig 9 bioanalytikere arbejdet. Herning-Viborg-afdelingen foreslår selv som alternativ at beholde mikrobiologien mod vest, men kun med ét arbejdssted enten i Viborg eller i Herning/Gødstrup.
- Patologien i Viborg og Holstebro (Gødstrup) flyttes til Randers. To stillinger som ledende bioanalytiker forsvinder.
- Klinisk fysiologi og nuklearmedicin i Randers, Viborg-Silkeborg, Århus og Herning-Holstebro (Gødstrup) pålægges kun forholdsvis mindre besparelser, som formentlig ikke får betydning for bioanalytikernes stillinger.
- Den klinisk genetiske afdeling i Århus skal hæve produktiviteten, men det får ingen personalemæssige konsekvenser.
- Bioanalytikere inden for fertilitet og på apotekerne vil også mærke konsekvenserne af besparelserne.

Hvis flytningen af patologisk gennemføres, så er der ikke længere uddannelsespladser i Viborg til, at underviser Birthe Lundsgaard kan oplære studerende.

Tillidsrepræsentant Lene Østergaard Jensen i Viborg frygter, at centralisering af patologien vil gå ud over svartider, for eksempel i forhold til kræftpakker.

- » Topledelserne i regionen begrunder blandt andet samlingen i Randers med, at der her findes et "stærkt fagligt miljø". Det oplever både bioanalytikere og patologer i Viborg og Holstebro som en uartig underkendelse af deres arbejdspladser.
- "Begrundelsen for at bygge supersygehuset i Gødstrup var, at der kunne skabes et hospital, som vil stå stærkt og være attraktivt for læger," siger afdelingsbioanalytiker Karen Roed fra Holstebro. "Hvis de fjerner patologien og mikrobiologien, så svækker det i voldsom grad sygehusets tiltrækningskraft på for eksempel kirurger. Det vil begrænse, hvilke indgreb der kan foretages."

Regionens ledelse mener, at patologerne vil rykke med til Randers. Her tror afdelingsbioanalytiker Torsten Frederichson, at de kan komme til at tage fejl.

"Jeg aner ikke, hvad for eksempel vores ledende overlæge i Holstebro vil gøre, men jeg ved, at han bor tæt på Vesterhavet og langt fra Randers, og at han har et sommerhus på Sjælland. Jeg frygter, at vi mister ham og andre patologer i Region Midtjylland," siger Torsten Frederichson.

Mere kørsel

Viborg er et af landets største hospitaler for operation af brystkræft.

"Her er det også nødvendigt med undersøgelser under operationen for at se,

Sabrina Lodal Lyng og Anette Johannsen havde set frem til at arbejde på det nye supersygehus i Gødstrup, men risikerer nu i stedet at blive forflyttet langt væk fra deres hjem.

hvor meget der skal fjernes," siger tillidsrepræsentant Lene Østergaard Jensen fra patologisk i Viborg.

Indtil 2011 fandtes der et patologisk institut i Skive. Bioanalytikere tog da til Viborg for på en satellit at undersøge præparater fra for eksempel brystkræft under operationer.

Men i efteråret 2011 flyttede Lene Østergaard Jensen og hendes kolleger ind på en helt ny afdeling i Viborg. Her kan de arbejde langt mere effektivt.

"Måske tænker ledelsen, at der fremover skal sendes bioanalytikere fra Randers til Viborg under operationer. Men så skal vi igen sidde og vente på prøverne," siger Lene Østergaard Jensen.

Uddannelse truet

Nedlæggelsen af specialerne i Vestdanmark får konsekvenser for uddannelsen af bioanalytikere. Der bliver færre praktiksteder.

Studerende Camilla Knudsen er glad for at arbejde praktisk på patologisk i Holstebro. Her har de tid og plads til hende. Når specialerne centraliseres i Århus, frygter hun, at de studerende kommer til at stå oven i hinanden.

Anne Sofie Bork Pedersen er opvokset i Holstebro. Nu er hun tilbage i landsdelen som studerende på patologisk i Holstebro. Hun har somme tider tænkt på, at når hun engang får familie, så skal hun måske bo i Vestjylland.

"Men det bliver svært, når de fjerner

stillingerne inden for det fag, jeg har valgt. Dermed gør de det mindre attraktivt at bo i Vestdanmark," siger Anne Sofie Bork Pedersen.

Udviklingsmuligheder forspildes

dbio-regionsformand Mette Thomsen forudser, at en række medlemmer vil takke nej til lange køreture til de centraliserede afdelinger i Østjylland. Dermed vil det blive svært at bemane dem. I landsdelen findes der praktisk taget ingen ledige.

Hun hører også bekymringer fra nogle af de arbejdspladser i Østjylland, der er udset til at tage imod flere opgaver og bioanalytikere. De kan ikke se, at de har plads, og de frygter, at effektiviseringerne vil føre til større pres.

"Det er ærgerligt, at regionens ledelse ikke benytter situationen til at nytænke i stedet for at afvikle," siger Mette Thomsen. "Hvorfor udnytter de ikke chancen til at skabe et større samarbejde på hvert sygehus mellem de forskellige laboratoriespecialer, måske i diagnostiske centre. Så kunne der effektiviseres ved, at man hjælper hinanden med de opgaver, hvor der er pres på.

Det er også den tværfaglighed, som de studerende i dag gøres klar til. Jeg håber, at vi i de kommende dage og uger kan overbevise politikerne om, at de ikke må gennemføre denne massakre på vores fag og dermed på sundhedsvæsenets kvalitet," siger Mette Thomsen. ▣

Marianne Kirk-Thomsen er eneste bioanalytiker blandt 35 ansatte i Holstebro, hvor den ene af Region Midtjyllands to øjenafdelinger ligger.

Spydspidsen på øjenafdelingen

Underligt nok er Marianne Kirk-Thomsen den eneste bioanalytiker, som udelukkende fotograferer, scanner og undersøger hornhinde, nethinde og andre dele af synet. Fagets kompetencer er afgørende i jobbet

Den ledende overlæges tvillingesøster var bioanalytiker. Derfor kendte øjenlægen faget og dets kvaliteter. Han vidste, at kompetencerne passede til kravene i arbejdet.

Måske derfor fik bioanalytiker Marianne Kirk-Thomsen jobbet på Øjenafdelingen på Regionshospitalet Holstebro. Her har hun i snart ti år kigget patienterne i øjnene.

Efter hvad hun ved, er hun den eneste bioanalytiker, der arbejder fast på en øjenafdeling. Det ærgrer hende. Jobbet passer nemlig perfekt til en bioanalytikers baggrund.

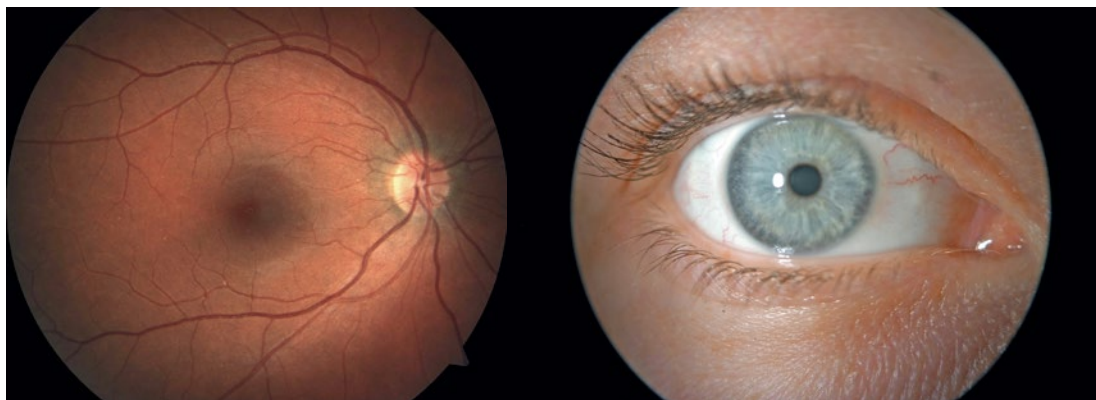
”Desuden er det bare så spændende.

Det er det eneste sted i organismen, hvor du kan kigge ind og se blodet løbe rundt. Øjnene afslører alt. Der er mange sygdomme, hvor de første symptomer er nedsat syn, også selv om årsagen sidder et helt andet sted i kroppen,” fortæller Marianne Kirk-Thomsen.

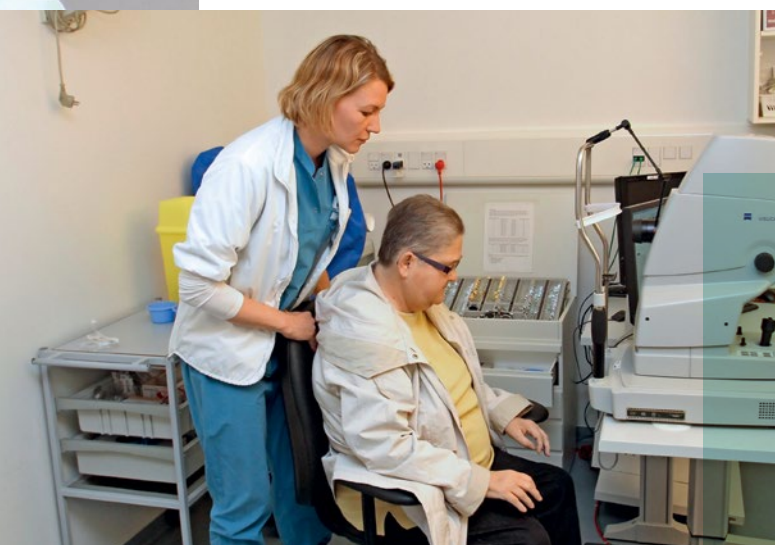
Bioanalytiker som vikar

Øjenafdelingen søgte i sin tid en ”sygeplejerske/radiograf/klinisk fotograf/bioanalytiker”. Marianne Kirk-Thomsen var da ansat på Klinisk-Biokemisk Afdeling i Skive, men der gik rygter om en flytning eller nedlæggelse af afdelingen.

Hun syntes, det ville være rart selv at

Personalet på Øjenafdelingen over på hinanden, og adskillige billeder viser, at Marianne Kirk-Thomsens eget syn er perfekt. (Træningsfoto)

OPGAVERNE

Den officielle titel er oftalmologassistent. Ifølge stillingsbeskrivelsen går arbejdet ud på "selvstændigt at foretage specifikke diagnostiske øjenundersøgelser med avanceret teknisk apparatur". Blandt andet:

- Fundusfoto af nethinder
- Fluorescenceangiografi og ICG (kontrastundersøgelse)
- Spaltelampefoto (for eksempel af tumor, modermærker og sår)
- Computerstyret perimetri (synsfeltundersøgelse)
- Optical Coherent Tomography af macula og nerve-trådslaget
- Optical Coherent Tomography af øjets forreste afsnit
- Papiltomografi
- Måling af central corneatykkelse
- Øjentryksmåling
- Udmåle synsstyrke
- Undersøgelse af sklerosepatienters syn efter attack og et screeningsprogram, i forbindelse med at de tager en særlig medicin
- Undersøgelse af uspecifikke synsproblemer, og somme tider opdager Marianne Kirk-Thomsen i øjet, hvad der kan være for eksempel metastaser fra brystkræft
- Tager billeder af skelepatienter
- Derudover screener Marianne Kirk-Thomsen scanninger foretaget i Herning, Viborg og Holstebro af omkring 1.500 diabetespatienter, som regelmæssigt får undersøgt synet. Hvis der er forandringer, sender hun dem videre til lægerne. De fleste godkender hun egenhændigt.

bestemme, hvor hun skulle hen. Derfor søgte hun jobbet.

Under en barselsorlov blev Marianne Kirk-Thomsen afløst af en anden bioanalytiker. Den pågældende fik efterfølgende et fast job, så der i et par år var to bioanalytikere på afdelingen.

Efter at kollegaen rejste videre, har Marianne Kirk-Thomsen oplært et par sygeplejersker til at hjælpe sig. Der er så mange opgaver, at hun ikke »

Når synet fungerer, tænker ingen nærmere over det. Marianne Kirk-Thomsen oplever hos patienterne, hvad det betyder, når øjnene bliver syge.

- » selv kan overkomme dem. På sigt håber hun, at der kommer en bioanalytiker mere.

Fotograf

Jobbet består navnlig i med en række forskellige apparater at tage billeder, foretage kontrastundersøgelser eller scanne øjets indre. Marianne Kirk-Thomsen siger, at det kan mange sundhedspersoner lære.

”Men bioanalytikere har en naturlig tilgang til apparater. Vi bliver ikke forskrækkede over dem. Nogle sygeplejersker er ikke så glade for at skulle omgås apparater,” oplever Marianne Kirk-Thomsen.

”Arbejdet kræver præcision og omhyggelighed. Ved undersøgelserne skal lys ramme helt præcist. Akkuratessen er også naturligt for bioanalytikere. Det tager et halvt til et helt år at blive lært op. Der går et par år, før du er rigtig god.”

Dyr medicin

Behovet for fotos af øjnene er vokset. Blandt andet efter at der er kommet ny medicin, så det nu er muligt at behandle forkalkninger på nethinden (sygdommen AMD) og andre lidelser.

Men det er meget dyr medicin. 10.000 kr. pr. gang, og patienterne skal have medicin hver sjette uge.

”Derfor er det vigtigt, at medicinen kun gives til de patienter, der virkelig kan få gavn af den. Det kræver ekstra undersøgelser.”

Hun underviser

Marianne Kirk-Thomsen lærte under sin uddannelse intet om øjnene. Men i dag underviser hun selv i de undersøgelser, hun udfører. Blandt hendes elever er introlægerne på afdelingen.

Øjenafdelingen i Holstebro gennemfører en særlig såkaldt ICG-kontrastundersøgelse af årehinden under nethinden. Med et særligt apparat kan Marianne Kirk-Thomsen afsløre sygdomme i årehinden.

Det har hun været på den store øjenafdeling i Aarhus for at undervise sygeplejersker i at udføre. Ved at gå ind i snævre og specielle arbejdsopgaver har hun fået særlige kompetencer. Det er også personligt tilfredsstillende.

Megen patientkontakt

Marianne Kirk-Thomsen er i kontakt med patienter hele tiden. Det sætter hun pris på.

Nu ser hun menneskene bag analyserne. Det savnede hun nogle gange på laboratoriet.

Hendes naturlige tilgang til udstyret gør, at hun i dag er apparaturansvarlig på afdelingen. Det er hende, som kollegerne kommer til, når noget driller.

”Så prøver jeg først, om jeg selv kan finde fejlen. Det lykkes jævnligt, og det er også tilfredsstillende. ▣

HUN SAVNER FAGFÆLLERNE

Som arbejdsmiljørepræsentant begynder Marianne Kirk-Thomsen nu igen at få nærmere kontakt med andre bioanalytikere. Hun tror, at hendes nye kompetencer kan bruges mange steder

37-årige Marianne Kirk-Thomsen føler sig særdeles godt tilpas på Øjenafdelingen i Holstebro. Det eneste, hun mangler, er andre bioanalytikere!

Men det fællesskab er hun i gang med at gendanne. Marianne Kirk-Thomsen er blevet valgt til arbejdsmiljørepræsentant på afdelingen. Fra den post er hun nu udpeget til at sidde i det regionale samarbejdsudvalg (RMU).

For kort tid siden var hun til sin første generalforsamling i dbio-Midtjylland. Nu er hun valgt til delegeret på efterårets kongres i dbio.

I praksis

Marianne Kirk-Thomsen tror, at også andre specialafdelinger foruden øjenafdelinger kan have glæde af bioanalytikeres kompetencer. De har nemt ved at lære, og de arbejder effektivt.

Også i speciallægepraksis kan der være muligheder. To øjenlæger forsøgte at lokke Marianne Kirk-Thomsen med til deres ny-startede klinik. Da hun takkede nej, tog de i stedet en af de øjen-sygeplejersker, som også var oplært i at udføre fotoudersøgelserne.

Teknisk snilde

Afdelingssygeplejerske Lene Wejlstrup Antonsen på Øjenafdelingen i Holstebro siger, at det ved fotoopgaverne er godt at være teknisk interesseret og have teknisk snilde.

"Marianne Kirk-Thomsen har en naturlig tilgang til apparaterne. Hun kender retningslinjerne for at arbejde med dem. Det ligger på en bioanalytikers rygrad," siger Lene Wejlstrup Antonsen.

"Det er vigtigt med præcision og at udføre kvalitetsarbejde. Marianne skal hele tiden selv evaluere det, hun laver.

Jeg tror, at Marianne også har en passion for arbejdet. Hun er enormt dedikeret og ansvarsbevidst. Samtidig er hun meget opmærksom på patienterne. Selv om hun sidder med en vanskelig undersøgelse, så er hun bevidst om, at hun også skal være opmærksom på dem som mennesker," siger Lene Wejlstrup Antonsen. ▣

DET KIGGER BIOANALYTIKEREN I ØJNENE

Marianne Kirk-Thomsen har lige haft besøg af en ældre patient. Hans syn på det ene øje forsvandt pludselig i går, da han stod og barberede sig. Bioanalytikeren finder hurtigt årsagen: En blodprop på nethinden.

Det afsløres på et såkaldt fundusfoto. Marianne Kirk-Thomsen finder miseren ved at indsprøjte kontrastvæske. En metode lignende hvad der foregår ved nogle undersøgelser på nuklearmedicinske afdelinger.

Desværre sidder blodproppen så centralt, at der ikke er noget at gøre. Heldigvis har manden et godt syn på det andet øje.

Marianne Kirk-Thomsen sender billeder elektronisk til den læge, der skal give beskeden til manden. Mange patienter får svar med det samme.

Selvstændig i jobbet

Marianne Kirk-Thomsen frygter ikke, at hun har isoleret sig i et snævert speciale. Hun er sikker på, at hun kan vende tilbage til en biokemisk afdeling, hvis det bliver relevant.

"Jeg skal opdateres på noget nyt, der er sket, mens jeg har været på Øjenafdelingen. Til gengæld har jeg noget andet med mig," siger Marianne Kirk-Thomsen.

"Jeg er blevet meget selvstændig i mit job. God til at træffe beslutninger selv. Hvis en læge har bedt om en bestemt undersøgelse, og jeg så kan se under undersøgelsen, at det nok også kunne være fornuftigt at udføre en anden undersøgelse, så gør jeg det uden at spørge."

Hver mandag er Marianne Kirk-Thomsen til konference sammen med lægerne. Her hører hun, hvad de gerne vil have og har brug for.

5%
på din lønkonto

Få mere ud af dine penge

Som medlem af Danske Bioanalytikere kan du få Danmarks højeste rente på din lønkonto. Med LSBprivat®Løn får du nemlig hele 5% i rente på de første 50.000 kr. Og ja, så er der 0% på resten. Du betaler ikke nogen gebyrer for en lønkonto i Lån & Spar.

Det betyder, at du får mere ud af din månedsløn - hver eneste dag. Og hvem vil ikke gerne have mest muligt ud af sine penge?

Så enkelt er det at få Danmarks højeste rente

- Du skal være medlem af Danske Bioanalytikere - og have afsluttet din uddannelse.
- Du skal samle hele din privatøkonomi hos Lån & Spar. LSBprivat®Løn er en del af en samlet pakke af produkter og services. Og vi skal kunne kreditvurdere din økonomi i forhold til den samlede pakke.
- Du behøver ikke flytte dit eksisterende realkreditlån, men nye lån og låneændringer skal formidles gennem Lån & Spar og Totalkredit.
- Rentesatserne er variable og gældende pr. 4. marts 2015.

SÅDAN FÅR DU 5% PÅ DIN LØNKONTO

Ring: Ring til os på 3378 1918

Online: Gå på lsb.dk/dbio og vælg 'book møde'. Så kontakter vi dig.

Et højteknologisk vidunder i Bornholms Blodbank

Plasmaferesemaskinen er genial, mener bioanalytiker Erik Høst. Fra donorerne kan den udtage, hvad der er brug for, i blodet og sende resten tilbage med det samme. Det medfører mindre træthed hos bloddonorerne

Blodbanken på Bornholms Hospital har eksisteret i mere end 40 år. Med mere end 2.000 frivillige bloddonorer på øen har den stort set været selvforsynende med blodprodukter: SAG-M og plasma. Pga. et dalende blodforbrug i Danmark blev det i efteråret 2014 besluttet af Region Hovedstaden, at Bornholms Hospital skulle gå fra traditionel blodbank til kun at tappe donorerne med henblik på plasmaproduktion til brug for medicin fremstilling. Derfor fik man tre plasmaferesemaskiner, som blev taget i brug i november 2014.

Hvad kan maskinen?

"Aferese er en speciel form for blodtapning. Blodet tappes som normalt, men centrifugeres straks. De delelementer, som blodbanken har brug for, fx blodplader eller plasma, tages ud, og resten af blodet sendes tilbage i kroppen med det samme. Ved at returnere de røde blodlegemer undgås den træthed, som mange donorer oplever ved konventionel blodtapning. Desuden kan de tappes med 30 dages interval mod tre måneders interval ved en almindelig blodtapning.

Aferesen foregår ved hjælp af en blodcelleseparatør, som donoren forbindes til via sterile plastikslanger. For at forhindre, at blodet størkner, tilsættes det tappede blod citronsyre, et biologisk stof, der forekommer naturligt i vores krop, og som derfor nedbrydes hurtigt."

Hvordan er maskinen at arbejde med?

"Vi har tre maskiner til tre lejer. Plasmaferesemaskinen er mobil, så den kan flyttes, afhængigt af hvilken arm donor skal tappes i. Hver maskine er tilknyttet en bærbar pc, en barkodescanner og en fingeraftryksscanner. Når aferesen er i gang, handler det mest om at overvåge tappehastigheden, og at donor har det godt, de ca. 35 min. processen normalt varer."

Hvorfor er du glad for den?

"Efter min mening er denne lille maskine et højteknologisk vidunder, intet mindre."

Hvordan letter den din arbejdsdag?

"Ved en normal blodtapning kræves det efterfølgende, at fuldblodet fraktioneres til et blodprodukt (SAG-M), plasma og evt. trombocyt pool. En tidskrævende proces med en del registrering. Efter plasmaferese har du et færdigt produkt klar til indfrysning, opbevaring og senere salg."

Hvilken maskine er din næste på "ønskelisten"?

"Endnu en plasmaferesemaskine – af praktiske årsager. Desuden ville det være godt for de bornholmske patienter, at vi fik en Thrombelastografi (TEG®)-maskine og multiplate. Den kan ud fra en fuldblodsanalyse identificere de forskellige dele af den hæmostatiske proces og derved klarlægge årsager til ubalancen i koagulationsmekanismen hos patienten."

**mig
og min
maskine**

mig:

Erik Høst, bioanalytiker, MSc, dr.med., arbejder i Bornholms Blodbank/ Typelaboratoriet på Kl. Biokemisk Afdeling, som Kl. Immunologisk Afd. hører under, på Bornholms Hospital.

maskine:

Haemonetics®
PCS®2-plasmaferesemaskine.

Erik Høst er her i gang med at foretage plasmaferese på en bornholmsk bloddonor.

FIK ERSTATNING EFTER DBIO'S KLAGE

En heftig håndeksem hos bioanalytiker Hanne Schachtschabel blev anerkendt som arbejdsskade, men uden varige mén. dbio ankede sagen, og graden af mén er nu sat til 10 %. Brug fagforeningen i sager om arbejdsskader, er opfordringen fra både Hanne og dbio's arbejdsskadekonsulent

At man ikke altid skal tage Arbejdsskadestyrelsens afgørelser for gode varer, har bioanalytiker Hanne Schachtschabel erfaret. I slutningen af 2014 anerkendte styrelsen hendes mangeårige håndeksem som en arbejdsskade, men mente *ikke*, at hun havde varige mén. Det fik dbio til at anke sagen, og i marts 2015 kom så en ny afgørelse: Hendes grad af mén var nu sat til 10 %.

"Hvis dbio ikke var gået ind i sagen, så havde jeg ikke fået den méngrad. Som privatperson tror jeg ikke, at det hjælper at anke; det er jeg overbevist om. dbio har jurister, som kender reglerne – den slags kan man ikke stå med alene. Så det er helt klart sådan noget, jeg synes, man skal bruge sin fagforening til," siger 60-årige Hanne Schachtschabel.

Et professionelt blik

Samme opfordring lyder fra dbio's arbejdsskadekonsulent og jurist, Helene Højgaard, som har kørt sagen for Hanne.

"Vi kender systemet godt nok til at vide, hvad der skal til for at få anerkendt

varige mén, så derfor er det vigtigt, at der er professionelle inde over den slags sager. Mange sidder måske selv med sagen, og når de ser afgørelsen, tænker de: Okay, der er ingen varige mén. Og så accepterer de det," siger Helene Højgaard, der fortæller, at afgørelsen også har en anden vigtig betydning: Nemlig at sagen kan genoptages med henblik på at få anerkendt tab af erhvervsevne, hvis Hanne på et senere tidspunkt ikke længere kan arbejde på fuld tid.

Og så er der selvfølgelig selve erstatningen, omend den har en mindre betydning, siger Hanne Schachtschabel.

"Den er et lille plaster på såret rent økonomisk. Men det er jo ikke noget, jeg bliver rask af, så på den måde har det ikke ændret min hverdag."

Tag affære hurtigt

At hun i dag stadig er i stand til at passe sit arbejde på fuld tid på Klinisk Biokemisk Afdeling, Nordsjællands Hospital, Hillerød, tydede det ikke på i efteråret 2013, hvor det så sort ud. Hun havde i fle-

re år døjet med håndeksem, som nu havde spredt sig til hele kroppen; flere steder med væskende sår, hvilket betød to måneders sygemelding.

"Jeg kunne ingenting," fortæller Hanne Schachtschabel.

Det var så grelt, at hudlægen sagde: "Du kommer vist aldrig til at arbejde igen," og rådede hende til at anmelde det som en arbejdsskade.

Allerede dengang henvendte hun sig til dbio's arbejdsskadekonsulent, og de var løbende i kontakt omkring sagen. Et råd, hun gerne vil give videre til kollegaer i samme situation:

"Kontakt dbio i det øjeblik, I overvejer at anmelde sygdom som en arbejdsskade. Det har jeg haft stor glæde af. Og pas på – gå til hudlægen i god tid. Man kan nemt gå for længe med tingene, og det har jeg nok gjort. Men når huden først har fået en allergisk reaktion, så glemmer den aldrig."

Bruger specielle handsker

I Hannes tilfælde viste det sig, at hun er »

HÅNSPRIT OG HUDGENER

94%

af dbio's medlemmer
bruger håndsprit
dagligt.

19%

oplever hudgener i
forbindelse med brugen
af håndsprit.

1/2

af dem, der bruger
håndsprit, spritter
hænder 11-40 gange
dagligt.

2%

spritter hænder
mere end 130 gange
om dagen.

KILDE: DBIO'S MEDLEMSUNDERSØGELSE 2014

”Hvis dbio ikke var gået ind i
sagen, så havde jeg ikke fået
den méngrad”

Hanne Schachtschabel, bioanalytiker

DANMARKS FARLIGSTE EKSEMJOB

- Frisører, sundhedspersonale (inkl. bioanalytikere), medarbejdere inden for rengøring og fødevarerhåndtering samt låsesmede er de faggrupper med størst risiko for at udvikle kontakteksem.
- En national undersøgelse fra 2012 viste, at 23,42 % af bioanalytikere (og farmakonomer) havde haft hudproblemer inden for de seneste 12 måneder. For laboranter var tallet 26 % og for sygeplejersker 28,54 %.

KILDER: VIDENCENTER FOR ALLERGI, GENTOFTE HOSPITAL, OG UNDERSØGELSEN "ARBEJDSMILJØ OG HELBRED I DANMARK 2012", DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ (NFA).

Læs mere om, hvordan du forebygger og behandler håndeksem, på:

- > WWW.VIDENCENTERFORALLERGI.DK
- > EKSEM.ASTMA-ALLERGI.DK

OM HÅNDEKSEM

Kontakteksem ses oftest på hænderne og går derfor også under navnet håndeksem. Men i princippet kan kontakteksem forekomme overalt på kroppen, hvor man er i kontakt med noget, man ikke kan tåle. Omkring hver 10. voksne dansker har håndeksem, og kvinder hyppigere end mænd. Kontakteksem kan være arbejdsbetinget. Der anmeldes ca. 2.000 tilfælde om året til Arbejdsskadestyrelsen, som anerkender 2/3 af dem.

KILDE: ASTMA-ALLERGI DANMARK

ERSTATNING FOR MÉN

Arbejdsskadestyrelsen fastsætter hvert år et nyt beløb for godtgørelsen for varigt mén. I 2015 svarer 100 % mén til en godtgørelse på 830.000 kr. Med et mén på 5 %, som er det laveste, der udbetales godtgørelse for, vil man få udbetalt 41.500 kr. Godtgørelsen bliver dog nedsat med 1 % af beløbet, for hvert år der er gået, fra man fylder 39 år, og til sygdommen er anmeldt.

LATEXALLERGI

Latexallergi starter typisk med rødmen og irritation af huden, lidt ligesom huden reagerer, hvis den udsættes for frost. Symptomerne kan lindres ved at smøre hænderne med en fed creme. Eksemet kan pludselig brede sig til andre steder på kroppen. Typiske steder er huden ved elastikken i trusekanten, men det kan forekomme alle steder på kroppen, endda under fødderne efter kontakt med skosåler.

Eksemet forværres med tiden, og huden på de angrebne steder bliver sart. Ofte bliver hænderne mere sensitive i forhold til vådt arbejde. Forværringen resulterer i, at huden på hænderne bliver tør og får åbne sprækker, hvilket er særligt problematisk i bioanalytikerfaget, hvor man arbejder med biologisk materiale, som kan indebære smittefare.

Latexallergi i et tidligt stadie. Huden rødmer, og det er tydeligt at se, at eksemet breder sig.

» allergisk over for blødgørende stoffer i gummi, som er at finde mange steder – på arbejdspladsen i form af fx handsker, EKG-elektroder og tappeposerne, fra dengang hun arbejdede i blodbanken på det nu lukkede Helsingør Sygehus. Men også et bilrat eller elastikken i trusserne indeholder typisk stoffet.

I dag har hun specielle handsker på uden det blødgørende stof, når hun tager blodprøver eller EKG på patienterne. Men hun er selvfølgelig nødt til at spritte hænder af, selv om det ikke er godt for den sarte hud, for "håndhygiejnen skal jo overholdes", som hun siger.

Fortsætter - til trods

Særligt i privatlivet sætter hudsygdommen sine begrænsninger.

"Der er mange ting, jeg ikke kan. Mine hænder må helst ikke blive våde eller

udsættes for fysisk arbejde, for så flækker huden nemt. Når jeg vasker hår, bruger jeg handsker, og jeg kan ikke gøre rent og lave mad, så det står min mand for. Før strikkede jeg meget, men det gør jeg ikke mere," fortæller Hanne Schachtschabel, der formodentlig også skal bruge Prednisolon-salve med binyrebarkhormon resten af livet, smøre sig ind i fed creme hver dag og fortsat have antibiotikakur 3-4 gange om året.

Men spørgsmålet er så, hvorfor hun ikke går på efterløn, som alderen giver mulighed for, så hun kan skåne sine hænder?

"Jeg kan godt lide at arbejde. Og så længe jeg er glad for at køre på arbejde hver dag, har jeg ikke lyst til at holde op. Jeg har ikke lyst til bare at sætte mig med hænderne i skødet." □

OM ARBEJDS- SKADER

En arbejdsskade dækker over to grupper:

Arbejdsulykker

Fysiske eller psykiske skader, som opstår efter en hændelse eller en påvirkning, der er sket pludseligt eller inden for 5 dage. Fx hvis en patient under blodprøvetagning kommer til at vride din finger eller arm om, eller du falder på en trappe på arbejdet.

Erhvervs sygdomme

Sygdomme, der skyldes arbejdet eller arbejdsforholdene. Sygdommene kan komme af påvirkninger gennem kortere eller længere tid. Fx håndeksem efter længere tids brug af handsker eller smerter i fingrene efter længere tids arbejde med pipetteringsopgaver.

For at få erstatning eller andre ydelser skal en skade anerkendes som arbejdsskade. Det er Arbejdsskadestyrelsen, som afgør den type sager i Danmark.

FEJL I ARBEJDSKADESAGER

I juni 2014 kom Kammeradvokaten med sin vurdering af Arbejdsskadestyrelsens sagsbehandling. Der blev fundet fejl i næsten halvdelen af de 100 arbejdsskadesager, som blev gennemgået.

På den baggrund genoptog dbio én sag for et medlem i 2014. Undersøgelsen medførte, at Arbejdsskade-

styrelsen indkaldte fagforbundene til møder, heriblandt repræsentanter fra dbio's sekretariat. Arbejdet med Kammeradvokatens undersøgelse fortsætter i 2015.

Læs mere om Kammeradvokatens afgørelse på dbio.dk (Job&Løn – Arbejdsskader).

Hannes hænder i den akutte fase, hvor eksemet er synligt på hænderne og har bredt sig op over håndleddene.

Et svært tilfælde af latexallergi. Huden skæller og sprækker. Foto venligst udlånt af D@nderm.

D@nderm

TRE TYPISKE EKSEMER

De tre typiske former for eksem hos dbio's medlemmer er:

- Eksem efter brug af formalin.
- Eksem fra gummihandsker (latexallergi).
- Eksem pga. ofte brug af afsprøjtningssmidler.

Der er primært tale om håndeksem. Eksem fra gummihandsker kan ofte håndteres ved, at afdelingen køber specielle handsker til den eksemramte, mens de to andre eksemmer er sværere at imødekomme for arbejdsgiver. Alle tre typer godkendes typisk som arbejdsskader hos Arbejdsskadestyrelsen.

HVAD ANERKENDES TYPISK/TYPISK IKKE?

- Cirka 90-95 % af dbio's sager om håndeksem (erhvervs sygdomme) anerkendes som arbejdsskader i Arbejdsskadestyrelsen.
- Stress og muskelskader (erhvervs sygdomme) anerkendes oftest ikke. Det er en udfordring, da bioanalytikerne primært rammes af sygdomme i det finmotoriske bevægeapparat. dbio arbejder på at få ændret praksis, så skader i fx skulder/nakke, albuer, håndled og hænder i højere grad kan anerkendes som erhvervsbetinget sygdom i fremtiden.

Læs mere om Arbejdsskader og dbio's arbejdsskadestrategi på dbio.dk (Job&Løn – Arbejdsskader).

ARBEJDS- SKADESAGER OM EKSEM I DBIO (PR. 1. APRIL 2015)

44

Der er p.t. 44 aktive arbejdsskadesager, hvor dbio assisterer medlemmerne.

11

af dem omhandler hudsygdomme/eksem, dvs. 25 %, hvilket er typisk for andelen af sager hvert år.

En duft af **ARBEJDSLIVET**

De 61 bioanalytikerstuderende på dbio's nye karrieredag lørdag den 25. april i Odense fik inspiration. Også til at tænke ud af boksen, når de lige om lidt skal ud og søge job

Sandra Olsen,
bioanalytikerstuderende,
University College Sjælland, Næstved

Jeg er nysgerrig på, hvad jeg kan arbejde med bagefter. Jeg har et studiejob inden for mikrobiologi, så måske kunne jeg godt tænke mig noget inden for det speciale, og måske også efteruddannelse. Det ville også være spændende at komme ud og rejse med faget, men det er ikke noget, jeg har overvejet endnu.

Elise Mikkelsen,
uddannet
bioanalytiker i 2013
fra Via University
College, Århus

Jeg vil gerne have nye vinkler på, hvor jeg også kan søge job som bioanalytiker. Jeg har været ledig siden januar efter barsel, så jeg har også brug for at få ny energi til at søge job. Hvordan man skriver et CV er ikke så relevant for mig, men fedt program i øvrigt. Jeg har bare mere brug for viden om helt andre typer job, er det fx muligt at få job hos en dyrlæge med blodprøvetagning på dyr? Og så har jeg brug for nogen at sparre med.

Formiddagens fire oplægsholdere holdt deltagerne i ånde med deres beretninger fra hver deres anderledes bioanalytikerjob. Fra venstre er det Rikke Kamph med fritidsjob hos Anti Doping Danmark. Pernille Selmer Olsen fra Center fra Geogenetik, som havde medbragt mammuttand og fortidspels. Marianne Ejsing, udsendt med forsvaret for at bekæmpe ebola i Sierra Leone og endelig Ulla Collins, 13 gange udsendt med Læger uden Grænser. Næstformand Solveig Dein Kjeldgaard gav vingaver og tak til de fire.

"Husk det er de første fem linjer, der får arbejdsgiverne til at læse videre", jobkonsulent Lykke Østerlin Koch fra A-kassen for Sundhedsfaglige, DSA gav gode råd til jobansøgninger og cv.

Engin Tuncer, bioanalytikerstuderende,
University College Sjælland, Næstved

En ting er jo at læse om noget. Noget helt andet at høre mennesker fortælle om job, de selv har oplevet. Jeg håber også at få inspiration til valgmoduler, og til hvordan jeg skal skrive en ansøgning. Jeg valgte at blive bioanalytiker, fordi jeg gerne arbejder med noget, der giver værdi i livet. Der er så mange muligheder med faget, og jeg kan hele tiden udvikle mine kompetencer.

De Studerendes Udvalg i dbio havde planlagt karrieredagen. Det er samme udvalg, der arrangerer det traditionsrige årstræf for studerende. "Husk at melde jer til. Det er så fedt", reklamerede Ann Salling fra Studerendes Udvalg. Se tilmelding til årstræf her i bladet side 31

Region Hovedstaden har doneret sine udgåede kitler. dbio har fået syet logo på dem og sendt dem ud til brug i uddannelseslaboratorierne. Og så godt ser de ud.

Natacha Nielsen,
bioanalytikerstuderende, University College Lillebælt, Odense, medlem af Studerendes Udvalg

Jeg er lige landet i går efter en udlandspraktik i Vietnam, men jeg ville med på Karrieredagen. Jeg har jo også været med til at arrangere den! Det er rart at lære noget om, hvordan jeg skal skrive et CV, og at høre om bioanalytikere, som har arbejdet uden for de almindelige specialer. Jeg ser nok mig selv i patologien, men molekylærbiologien er også spændende. Jeg vil også gerne udsendes på en mission og gerne med forsvaret. Jeg har nemlig selv aftjent min værnepligt.

Thea Bøwadt,
bioanalytikerstuderende, Professionshøjskolen Metropol, medlem af Studerendes Udvalg

Karrieredagen er en rigtig god ide. Vi får udvidet vores horisont med hensyn til jobmuligheder og får et skub til at tænke ud af boksen – at man godt kan få job andre steder end på sygehusene. Jeg er helt vild med mikrobiologi og har fritidsjob som udsåer i Klinisk Mikrobiologisk afdeling i Herlev, så det bliver nok indenfor det speciale, jeg vil søge. Men jeg kunne også godt tænke mig at komme til de varme lande og arbejde.

Anna Israeli,
bioanalytikerstuderende
Via University College, Århus

Jeg er meget hooked på at komme til ulandet med mit fag. Jeg er født i Israel og har en mor fra Færøerne, og jeg kan rigtig godt lide at være sammen med forskellige nationaliteter. De fire oplægsholdere var utroligt dygtige, og det var spændende at høre om. Og se billeder af, hvordan der er. At der fx i Afrika ikke altid er et hus til laboratoriet, og at der kan være kakerlakker under sengen!!

Eftermiddagen handlede om videre- og efteruddannelse, som Danske Bioanalytikere ser som afgørende for, at bioanalytikernes kompetencer kan holde trit med kravene i fremtidens sundhedsvæsen. "44 procent af dbio's medlemmer har ikke været på efter- og videreuddannelse i de sidste to år!", refererede konsulent Lisa Bjørnlund Strandgaard fra MSI 2014, dbio's store medlemsundersøgelse.

BORGERNÆR BIOANALYTIKER PÅ BORNHOLM

Helle Thorning-Schmidt kommer, og det gør Lars Løkke også. Regionernes Bent Hansen tropper også op, ligesom Kræftens Bekæmpelse, Gigtforeningen, AIDS-Fondet og massevis af andre organisationer og meningsdannere vil gøre opmærksom på deres budskaber på det, som også er blevet kaldt for politikernes Roskilde Festival. Folkemødet på Bornholm i Allinge fra den 11. til den 14. juni er nemlig stedet, både hvor meninger brydes, nye "kærester" mødes, og politikerne løsner slipset.

Danske Bioanalytikeres hovedbestyrelse var med for første gang sidste år med ladcykel, reklameballoner og balkort til politikere og andre beslutningstagere. I år har dbio oprustet sin indsats og er med i flere paneldebatter. Både med dbio's egne mærkesager og som eksperter i andres dagsordener.

Så hvis du er på Bornholm under Folkemødet, skulle du tage at kigge forbi dbio. Du vil være rigtig meget velkommen.

Se her, hvor du finder dbio. ▣

Tekst // Jytte Kristensen, redaktør
Foto // Torben Jensen, organisatorisk chef i dbio

Torsdag 11. juni

KOMMUNEN SOM BEHANDLER - HVORDAN SIKRER VI DEN RETTE BEHANDLING OG MONITORERING TÆT PÅ BORGEREN?

Danske Bioanalytikere mener, at laboratoriediagnostiske undersøgelser uundgåeligt må følge med, når flere borgere udskrives til efterbehandling og opfølgning i primærsektoren. dbio ser en række fordele ved, at prøvetagning og laboratorieanalyser foretages på rehabiliteringscentre, i sundhedshuse eller i borgernes hjem – fx kan transport af ældre sårbare borgere til ambulante undersøgelser minimeres.

DELTAGERE: Bert Asbild, formand for dbio, Liselotte Blixt, sundhedsordfører for Danske Folkeparti, Carl Holst, næstformand for Danske Regioner, Beth Lilja, direktør, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Jakob Kjellberg, KORA, repræsentant for KL.

TID: Torsdag 11. juni kl. 16.00-17.00

STED: SundhedsParlamentet i samarbejde med Dagens Medicin/Effector

Inden debatten fra 15.30 til 16.00 vil der være en event på pladsen foran teltet. Bioanalytikere fra Bornholms Hospital præsenterer diagnostisk analyseudstyr, som kan anvendes tæt på borgeren. Den der tipper 5 rigtige om den borgernære bioanalytiker kan vinde et gavekort til Aarstiderne.

Fredag 12. juni

MASTERCLASS I LOBBYISME

Altinget tilbyder netmediets abonnenter en masterclass i lobbyisme med Susanne Hegelund & Peter Mose, bl.a. kendt for deres bøger om strategisk kommunikation og lobbyisme. Mette Thomsen, regionsformand i dbio-Midtjylland, er indbudt for at fortælle om, hvordan man som lokalafdeling med få ressourcer kan arbejde med indflydelse og eksponering. De andre på scenen er direktør Helle Otte fra Danske Gymnasier og direktør Jan Helmer fra Jor-demoderforeningen. OBS: Arrangementet er kun for Altingets abonnenter og kræver tilmelding.

TID: Fredag 12. juni kl. 10.00-11.00

STED: Grønbechs Hotel, Spisestuen

SÅ MÅ VI HOLDE DIG FAST ... - DEBAT OM TVANG I SOMATIKKEN

Hver dag oplever børn hos læger, tandlæger eller på hospitaler, at de bliver fastholdt og behandlet mod deres vilje. Tvangen er ikke defineret hverken fagligt eller i loven, og det rejser nogle etiske dilemmaer, som Børnerådet sammen med Det Etske Råd vil debattere med fagfolk, politikere og brugere.

DELTAGERE: Martina Jürs, næstformand i dbio, Det Etske Råds formand, Jacob Birkler, Børnerådets formand, Per Larsen, Rigshospitalets Børnesmerteenhed, politikere m.fl. Derudover forældre til børn i sundhedssystemet og evt. også unge

TID: Fredag den 12. juni kl. 11.30-12.30

STED: Det Kriminalpræventive Råds telt

Snapshots af dbio-repræsentanter på sidste års folkemøde i Allinge

WORK-LIFE-BALANCE-DEBAT: KAMPEN MELLEM ARBEJDE OG FRITID

Hvordan passer vi på dem, der skal passe os? Vores medlemmer er under dobbelt pres. Offentligt ansatte er pressede af sparerunder, omstruktureringer og en offentlig service, der hele tiden skal optimeres mest muligt til mindst mulig pris. Samtidig er vores medlemmer også borgere, og samfundet forventer, at vi løfter opgaver for vores familiemedlemmer: Ældre skal blive i eget hjem, og forældre skal gå til skole-hjem-samtaler i arbejdstiden. Hvordan sikrer vi en balance mellem familieliv og arbejdsliv? At arbejdsgivernes ønske om fleksibilitet også er på medarbejdernes præmisser? Og at medarbejderne har forskellige behov i forskellige faser af livet? Hvordan går denne work-life-balance hånd i hånd med krav til borgerne om "medskabende velfærd"? dbio-formand Bert Asbild og Gunner Gamborg, formand for Ergoterapeutforeningen, udfordrer aktuelle debattører.

TID: Fredag den 12. juni klokken 10.00-11.00

STED: Lindeplads 1 i gården bag HUT LI HUT

Lørdag 13. juni

ARBEJDSMILJØ OG LEDELSE

LO og FTF præsenterer "Thue og Monopolet" – et debatarrangement, der tager udgangspunkt i deltagernes dilemmaer omkring ledelseskvalitet og arbejdsmiljø. Hvad er løsningen, når så mange klager over dårlig ledelse og dårligt arbejdsmiljø? Hedvig Hasselbalch, dbio's arbejdsmiljøkonsulent, har været med til at arrangere debatten. Næstformænd i dbio Solveig Dein Kjeldgaard og Martina Jürs sidder parate til at levere cases fra publikumspladserne.

DELTAGERE: Bente Sorgenfrey, FTF, Pernille Knudsen, DA, Lizette Riisgaard, LO og Kasper Edwards, forsker.

TID: Lørdag den 13. juni klokken 11.30-12.30

STED: Folkets Hus

LADCYKEL FULD AF BIO-ANALYTIKERE

Ligesom sidste år vil dbio's hovedbestyrelsesmedlemmer på skift køre rundt på Folkemødet med en ladcykel med flyers, dbio-bolsjer og konkurrencer om den borger-nære bioanalytiker. Selvom vi nu fra talen til Dronningen ved, at statsminister Helle Thorning godt kender bioanalytikerne, er der stadig mange, der ikke gør. Det skal cykel med indhold være med til at afhjælpe.

TID: Alle dage

STED: Rundt omkring.

Bitten Kaanbjerg Kristensen, dbio-Midtjylland

Martina Jurs, næstformand

Lone Bojesen, dbio-Hovedstaden

Britta Mølgaard, regionsformand dbio-Hovedstaden

Dinah Sloth Andersen, regionsformand dbio-Syddanmark

Mette Thomsen, regionsformand dbio-Nordjylland

Camilla Bjere, næstformand

Solveig Dein Kjeldgaard, dbio-Syddanmark

Merete Dahl Kjeldgaard, dbio-Nordjylland

Susan Mathiasen, dbio-Hovedstaden

Bert Asbild, formand

Birgitte Scharff, regionsformand dbio-Hovedstaden

Conni Smith, dbio-Midtjylland

Hanne Nielsen Bonde, regionsformand dbio-Hovedstaden

Anne Sørensen, regionsformand dbio-Sjælland

Jenny Irene Heinrichs, dbio-Sjælland

Lotte Christensen, dbio-Hovedstaden

KONGRES 2015 – NÅR DEMOKRATIET ARBEJDER

Skæringsdatoen er den 28. september 2015. Den dag vil alle forslag til dbio's kongres i oktober blive offentliggjort i kongresrummet på dbio.dk, og selv da er løbet ikke endeligt kørt. På selve kongressen har enhver delegeret mulighed for at stille et ændringsforslag til et forslag. Helt nye forslag kan dog ikke stilles.

På samtlige møder frem til den 21. september vil HB diskutere forslag til kongressen, både dem, som HB selv stiller, og de forslag, der kommer ind fra dbio's medlemmer. Fristen for at indsende forslag er den 15. juni 2015. På april mødet tog HB en første diskussion af kongresforslag og vedtægtsændringer.

KONTINGENTET TIL DEBAT

Hvor stort et kontingent skal medlemmerne betale for at være med i Danske Bioanalytikere? Skal kontingentet stige? Skal det følge de lønstigninger, som bioanalytikerne har fået ved OK-forhandlingerne? Eller skal det fastfryses i et eller flere år, som det blev efter sidste kongres? Emnet gav anledning til debat på HB-mødet. Hvis kontingentet fastfryses, vil dbio skulle skære i sine aktiviteter, og det er HB ikke interesseret i, da det vil indebære en ringere medlemservice. Omvendt er man i HB enige om, at flertallet af medlemmerne helst ser, at kontingentet ikke stiger væsentligt.

HB vedtog at beslutte kongresforslag om kontingent på mødet den 20. maj. Men i sidste ende er det som nævnt de delegerede på dbio's kongres, der tager beslutningen.

INTET FORSLAG OM ØGET LOG-ON PÅ DBIO.DK

På kongressen i 2012 vedtog de delegerede, at Hovedbestyrelsen skulle beslutte, hvilke dele af dbio's hjemmeside der kun kan ses ved hjælp af et personligt log-on. I dag er det således kun medlemmer af dbio, der har adgang til visse dele af hjemmesiden, fx løntabeller og rettigheder og regler. HB diskuterede afvejningen mellem, at dbio på den ene side ønsker at være synlig og let tilgængelig, mens foreningen på den anden side ikke ønsker at servicere ikke-medlemmer. Bitten Kristensen fra dbio-Midtjylland talte imod log-on. "Jeg hører ofte medlemmer sige, at de ikke kan komme ind på hjemmesiden, og at de så finder oplysningerne andre steder," sagde hun. Hanne Præst, suppleant fra dbio-Hovedstaden, var lodret uenig. "Der skal helt klart være log-on. De, der betaler, skal have noget for deres kontingent. Måske skal man i stedet gøre det nemmere at logge sig på." Endelig udtrykte flere HB-medlemmer, at de synes, det fungerer godt i dag, hvor nogle få dele er under log-on. HB vedtog, at den ikke stiller kongresforslag om mere eller mindre log-on på dbio.dk.

HONORARER HOLDES I RO

Hvor meget de tre formænd, regionsformændene, regionsnæstformændene og HB-medlemmerne skal have i årligt honorar, besluttet af kongressen. I HB var man enige om, at honorarerne forbliver på nuværende niveau og følger de generelle lønstigninger i dbio's overenskomst for ledere. Tidligere har hensigten været, at der skulle ske en udligning i lønnen for hhv. næstformænd og regionsformænd, således at regionsformændene kom op på samme lønniveau. HB vedtog, at henstillingen ikke følges.

NEMMERE AT FÅ PASSIVT MEDLEMSKAB

I dag skal en bioanalytiker, som er medlem af dbio, være uden løn i minimum 6 måneder for at opnå midlertidigt medlemskab som passiv. HB stiller forslag på kongressen om, at perioden nedsættes til 3 måneder. Det vil blandt andet tilgodese medlemmer, som fx tager tre måneder på højskole eller til udlandet. Et passivt medlemskab koster 309 kr. i kvartalet.

PENSIONISTER SKAL KUNNE MELDE SIG UD STRAKS

I dag sker udmeldelse med en måneds varsel til udgangen af et kvartal. HB vil stille forslag om, at pensionister og medlemmer, der overgår til anden forhand-

lingsberettiget organisation, kan melde sig ud af dbio med kortere varsel.

FORMÆND UDDELTE KAFFE

dbio er med i FTF-LO-kampagnen "Sammen skaber vi værdi". Kampagnen gik i luften med en event den 13. april, hvor formænd fra de organisationer, som deltagere, delte kaffe og flyers ud på Nørreport Station. Både Bert, Martina og Solweig var stået tidligt op for at deltage og kom til HB-mødet direkte fra Nørreport. "En god oplevelse med glade mennesker," kunne de melde tilbage. To af kampagnens underoverskrifter er kvalitet i den offentlige sektor og et godt arbejdsmiljø for lønmodtagerne.

STADIG FLERE SØGER DBIO'S FOND

Næstformand Martina Jürs er formand for Bioanalytikernes Udviklings- og Forskningsfond. Hun fortalte, at stadig flere søger penge i fonden, herunder en del studerende. Mange søger om midler til formidling af projekter. Hvis en ansøgning ikke er motiveret, afvises den.

PENGE TIL "BORGERNÆR BIOANALYTIKER"

HB bevilgede 180.000 kroner til en undersøgelse, som skal understøtte Danske Bioanalytikeres lobbyarbejde med "Borgernær bioanalytiker". Titlen er: "Samfundsøkonomiske perspektiver i at tilbyde prøvetagning og monitorering af sygdomme i det borgernære sundhedsvæsen". Rapporten udarbejdes af konsulentfirmaet Implement i løbet af april og maj, så den kan indgå i HB's arbejde på Folkemødet på Bornholm i juni.

BIOANALYTIKEREKSPERTER TIL UDDANNELSESREFORMEN

Arbejdet med revisionen af de mellemlange videregående sundhedsuddannelser er gået i gang. Martina Jürs fortalte, at det p.t. tegner til, at man vil gå fra nationale studieordninger til institutionspecifikke; således at hver af de fem bioanalytikeruddannelser får sin egen studieordning. Desuden vil de nye studieplaner formentlig blive langt mindre detaljerede end i dag, idet uddannelsesinstitutionerne ønsker mere fleksibilitet. dbio og Sundhedskartellet har gentagne gange påpeget, at

uddannelserne skal uddanne til et nationalt arbejdsmarked, sikre en ensartet høj kvalitet, der giver autorisation, kvalificere til videreuddannelse på master- og kandidatniveau samt give studerende mulighed for mobilitet på tværs af uddannelserne i studietiden. En national uddannelsesbekendtgørelse med bilag, som indeholder elementer af det, der i dag findes i den nationale studieordning, bliver også en del af de nye rammer for uddannelsen.

Efter indstilling fra dbio er der udpeget to bioanalytikere til de arbejdsgrupper, ministeriet har nedsat. De skal komme med input til tværfaglige tiltag i de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser og samarbejdet mellem teoretisk og klinisk undervisning.

De to bioanalytikere er: Bettina Friis Olsen, bioanalytiker, SD, master i professionsudvikling, uddannelseskonsulent, Center for HR, Grunduddannelse, Region Hovedstaden. Bettina er med som ekspert i forhold til temaet: Samarbejde mellem teoretisk og klinisk undervisning. Marianne Birkekær, bioanalytikerunderviser, Klinisk Biokemisk Afdeling, Næstved Sygehus. Marianne er med som ekspert i forhold til temaet: Tværprofessionel og tværfaglig undervisning

DBIO PÅ #SUNDPOL

HB-medlemmerne vil på Folkemødet på Bornholm være til stede på endnu en platform. På HB-mødets anden dag var formiddagen afsat til et opstartskursus i strategisk brug af det sociale medie Twitter. Det nye værktøj skal ses som et supplement til den "walking around"-lobbyisme, der var hovedelementet i dbio's arbejds metode ved sidste års Folkemøde. dbio vil ikke oprette sit eget såkaldte hashtag, men være aktiv på fx #sundpol, hvor politikere, embedsfolk, interesseorganisationer og journalister debatterer sundhedspolitik. Udgangspunktet for HB's bidrag til debatten vil orientere sig omkring indsatsen "Borgernær bioanalytiker" i bredeste forstand, men især med kommunerne som målgruppe.

TIMEBANK OG ARBEJDSMILJØ TIL DEBAT PÅ BORNHOLM

Danske Bioanalytikere står selv som medarrangør af et par debatsessioner på Folkemødet. Foruden det tidligere beskrevne om "Borgernær bioanalytiker" i kommunerne vil dbio sammen med Ergoterapeutforeningen, ugeskriftet Mandag Mor-

gen og kommunikationsbureauet Advice stable et panel på benene, der skal handle om work-life-balance, herunder helt konkret om fænomenet timebank. dbio og ergoterapeuterne betaler hver 45.000 kr. for etableringen af arrangementet. dbio er desuden medarrangør af en FTF-paneldebatt, der tager udgangspunkt i dilemmaer omkring ledelseskvalitet og arbejdsmiljø.

Se også side 24.

OK 15: FORLIG PÅ STATENS OMRÅDE

dbio godkendte i starten af april CFU-forliget på statens område, oplyste Bert Asbild. Forliget omfatter bioanalytikere, der er ansat ved universiteter, professionshøjskoler og på Statens Serum Institut.

OK-OPFØLGNING FOR TR OG LEDERE

I lighed med optaktsmøderne i begyndelsen af 2014 vil også OK-opfølgningen blive afholdt for tillidsrepræsentanter og ledere i fællesskab. Det vil foregå i de fem regioner i løbet af september, og der vil være både fælles sessioner og sessioner for de to grupper hver især.

Nærmere oplysninger efter sommerferien.

EVALUERING AF FORHANDLINGSFÆLLESSKABET

Samarbejdet mellem Sundhedskartellet og de øvrige organisationer i Forhandlingsfællesskabet stod sin prøve ved OK 15. Nu skal oplevelsen af processen evalueres ved to seminarer i den kommende tid.

I HB udtrykte man tilfredshed over, at Sundhedskartellet havde sikret sig en ekstra plads i forhandlingsudvalget.

"Den skal vi kæmpe for at få lov til at beholde," konkluderede dbio-formand Bert Asbild.

Til gengæld skal det vurderes, hvilken rolle Sundhedskartellet fremover skal spille, når mange aktiviteter vedrørende overenskomster ligger i et andet regi. Specielt når det ligger fast, at der ikke skal ske en forhøjelse af dbio's kontingent til Sundhedskartellet.

Der var enighed om, at fx uddannelsesrevisionen for de mellemlange, videregående sundhedsuddannelser stadig er en stor opgave og en af den slags, der skal løftes samlet af Sundhedskartellet.

Tekst // Merete Ringsholt, bioanalytikerunderviser og bestyrelsesmedlem i Pensionskassen for Sundhedsfaglige

VORES INVESTERINGER GIVER ET GODT AFKAST

Bestyrelsesmedlem i Pensionskassen for Sundhedsfaglige Merete Ringsholt rapporterer fra årets generalforsamling

Den ordinære generalforsamling i Pensionskassen for Sundhedsfaglige (under PKA) blev afholdt i april måned. Jeg vil vanen tro berette lidt fra dagen. Som ansat i den offentlige sektor er vi automatisk medlem af pensionskassen, og vi betaler hver måned en andel af lønnen ind til vores pension. Derfor kan jeg tilråde, at man interesserer sig såvel for det, der sker i pensionskassen, som for sine egne pensionsforhold.

Ud af de 50.000 medlemmer i kassen udgør vi bioanalytikere ca. 10.000. Alle medlemmer af pensionskassen kan møde op til generalforsamlingen og deltage i debatten, men det er kun de delegerede, der har stemmeret. Vores faggruppe har i alt ca. 45 delegerede.

Godt afkast forbedrer pensionen

Igen i år har der været et stort afkast på investeringerne. Det gode afkast har skabt baggrund for høje kontorenter både sidste år og i år. I 2014 var det 7,6 % og i 2015 4,8 %. Disse høje kontorenter medfører forbedrede pensioner for især de unge medlemmer. Administrationsomkostningerne er for nedadgående og holdes på et meget tilfredsstillende lavt niveau, bl.a. som følge af fusionen med flere andre sundhedsfaglige pensionskasser.

Desværre har der sidste år været et stort tab på en enkelt investering i virksomheden Genan, der har udviklet en teknik til at genbruge gamle bildæk i

stedet for at brænde dem af. Denne sag har været genstand for en del opmærksomhed i pressen. Men selv om der er tabt mange penge på denne enkelte investering, er der samlet set genereret et tilfredsstillende højt afkast i 2014 til medlemmernes pensioner. Der er efterfølgende indsat en ny ledelse i Genan, og der arbejdes på at sikre virksomhedens fremtidige drift og beskytte investeringen bedst muligt. Det endelige tab kan derfor med en rimelig sandsynlighed forventes at blive mindre end det aktuelt opgjorte.

Ophør af PKA+ forringer ikke opsparing

Under PKA har der eksisteret et selvstændigt selskab med navnet PKA+, hvor vi medlemmer har haft mulighed for at foretage supplerende pensionsopsparing. Af administrative årsager er det blevet besluttet at nedlægge PKA+. De indbetalinger, der allerede er foretaget, og nye opsparinger vil fortsætte i PKA. Der var på generalforsamlingen flere spørgsmål til, hvordan det teknisk forholder sig, og om der sker ændringer for den opsparing, der allerede er foretaget. Jeg vil forsøge kort at besvare nogle af disse spørgsmål.

Omlægningen kan sammenlignes med, at ens bank fusionerer med en anden bank. Her videreføres ens konti i regi af en ny juridisk enhed, men det indebærer ingen egentlige ændringer i

ens kundeforhold. Der er ingen af de supplerende opsparinger, der forringes ved overførsel til pensionskassen, da de nuværende aftaler overføres, som de er i dag. Det har heller ingen betydning for de overenskomstmæssige pensioner. Lige præcis kontorenten vil i fremtiden være den samme for den del, der indbetales via overenskomsten, og den del, som kommer fra supplerende privat opsparing. Den supplerende opsparing kommer nu ind i det store investeringsfællesskab i pensionskassen og underlægges den samme investeringsstrategi.

Kontorenterne i PKA+ og i pensionskasserne har allerede været nærmest ens i mange år, fordi det har været tilstræbt at følge samme investeringsstrategi. Det har bare ikke været muligt helt at sikre, da den supplerende opsparing i PKA+ ikke er nær så stor som i pensionskassen. Risikoen for at måtte give en lavere kontorente i fremtiden vil med ændringen være forsvundet.

Ny mulighed for selvstændige

Som selvstændig bliver det fra 2016 muligt at oprette en pensionsordning i pensionskassen. Det eneste krav er, at man på oprettelsestidspunktet er medlem af en af de faglige organisationer, der er knyttet til pensionskassen. Hvis man ønsker at høre nærmere herom, er man velkommen til at kontakte direktør i PKA Vibeke T. Aagaard (vit@pka.dk) for information. ▣

ValgX

til næstformandsposten

**KATJA WIENMANN
BRAMM**

**LOUISE HJORTSØ
OLDENBURG**

MARTINA JÜRS

HAR DU STEMT? ELLERS ER DET NU, DU SKAL GØRE DET

Fristen for at stemme på de to personer, du mener skal være dbio's nye næstformænd, er den **9. juni klokken 12.00**. Resultatet af afstemningen bringes på dbio's hjemmeside samme dag.

Så har du ikke stemt endnu, så skynd dig at gøre det, så kandidaterne får et godt og spændende valg.

Afstemningen foregår elektronisk og løber fra **26. maj til 9. juni klokken 12.00**.

Alle medlemmer, der har oplyst en e-mailadresse til dbio, har modtaget en e-mail med oplysning om, hvordan man stemmer.

Hvis du ikke har fået en e-mail, eller den er blevet væk, kan du gå ind på **www.dbio.dk/fu-valg** og læse om, hvad du så gør.

Godt valg til alle.

HAR DU SPØRGSMÅL TIL KATJA, LOUISE OG MARTINA?

Hver kandidat har deres egen blog på dbio's hjemmeside, hvor de svarer på spørgsmål og også selv skriver indlæg. Katja, Louise og Martina håber på, at mange bioanalytikere vil kontakte dem på bloggen og deltage i debatten.

Adresserne på de tre blogs er:

www.dbio.dk/katja

www.dbio.dk/louise

www.dbio.dk/martina

Sara Beck Jochumsen
// konsulent i dbio

Spørgsmål:

Jeg er nyuddannet og i mit første job på et sygehus. Jeg har derfor kun optjent ret til 2 ugers ferie med løn og herudover nogle timers 6. ferieuger med løn. Jeg regner med, at jeg kun vil holde de uger, jeg har ret til, med løn.

I forbindelse med at vi skal planlægge sommerferie på mit arbejde, er jeg dog blevet opmærksom på, at den ferie, jeg vil holde først, bliver uden løn. Min ferie med løn kan derfor først holdes efter ferien uden løn. Jeg har heller ikke ferie på et feriekort fra en anden arbejdsgiver.

Det kan vel ikke være rigtigt?

Svar:

Nej, det er ikke rigtigt.

Men nogle lønsystemer er desværre indrettet sådan, at de sidste ferieuger, der afvikles, er de ferieuger, der er optjent med løn hos din nuværende arbejdsgiver. Lønssystemet tager derfor ikke højde for en situation som din, hvor du ikke har optjent anden ferie med løn.

Da du som nyuddannet kun har optjent ferie med løn i et begrænset omfang fra din nuværende arbejdsgiver, og da du ikke har ferie med feriegodtgørelse med fra en anden ansættelse, vil jeg anbefale dig, at du tager en snak med din leder om at rette det til, så du kommer til at holde ferie med løn.

Reglerne for ferie

Som ansat på et sygehus er du omfattet af "ferieaftalen" indgået mellem Forhandlingsfællesskabet og Danske Regioner. Principperne for afholdelse af ferie, som er beskrevet herunder, vil dog være de samme, hvis du i stedet var ansat i Staten eller i en privat virksomhed og omfattet af ferieloven.

Altid ret til ferie

Selv om du som nyuddannet kun har optjent fuld ret til ferie med løn i begrænset omfang i det eller de første ferieår, vil du dog stadig have ret til at holde ferien. En del af ferien vil så bare blive uden løn.

"Optjent ferie holdes før ikke optjent ferie"

For at undgå, at du mod din vilje skal holde ferie for "egen regning", fremgår det tydeligt af ferieaftalens § 14, at du skal holde optjent ferie forud for ikke optjent ferie.

Optjent ferie er ferie, hvor du har optjent ret til ferie med løn fra nuværende arbejdsgiver, eller ferie, du har med på et feriekort fra en tidligere ansættelse.

Det betyder derfor, at ferie med løn/feriegodtgørelse holdes før ferie uden løn/feriegodtgørelse.

Hvad med ferie fra en tidligere arbejdsgiver?

Optjent ferie kan som sagt være optjent hos både din nuværende arbejdsgiver og en tidligere arbejdsgiver – fx hvis du har haft et studiejob.

Denne ferie vil du have på et feriekort, og den vil derfor i princippet skulle afholdes før ferie med løn fra din nuværende arbejdsgiver.

Der kan dog være stor forskel på størrelsen af feriegodtgørelse optjent i et studiejob hos en tidligere arbejdsgiver og den løn, du har i dit nuværende fuldtidsjob.

Du har derfor mulighed for at aftale med din arbejdsgiver, at du holder ferie med løn optjent hos din nuværende arbejdsgiver før ferie med feriegodtgørelse optjent hos en tidligere arbejdsgiver.

"Ikke optjent ferie"

Din arbejdsgiver kan dog aldrig kræve, at du holder ferie uden løn eller feriegodtgørelse (ikke optjent ferie) før ferie med løn/feriegodtgørelse – ligesom arbejdsgiver i det hele taget ikke kan kræve, at du holder den ikke optjente ferie.

Husk også, at du altid kan inddrage din tillidsrepræsentant, hvis du har spørgsmål til dine løn- og ansættelsesforhold. Så vil din tillidsrepræsentant kunne hjælpe dig med at undersøge sagen.

Kig IKKE her, hvis du allerede har valgt din kalender for 2016

– ellers husk, at fristen for at vælge mellem de tre kalendertyper er den 23. juni.

Vælg på www.dbio.dk/medlemskab/medlemskalender.

**ÅRETS
MUST-GO**
for studerende

Årstræf 2015

– kun for bioanalytikerstuderende

Den 4.-6. september 2015 afholdes årets Årstræf på Jørgensø Kolonien i Otterup på Fyn. Studerendes Udvalg har valgt årets tema som er: Bioanalytikere i beredskab. Bioanalytikere, som har været udsendt til udlandet, fx i forbindelse med ebola-beredskabet i Sierra Leone, vil fortælle om deres oplevelser og arbejdsopgaver. Du vil også kunne møde bioanalytikere, som har valgt helt anderledes arbejdspladser udenfor de store laboratoriespecialer, og studerende som har været i praktik i Vietnam og i Grønland

For kun 200 kroner får du en weekend med overnatning, mad, faglige oplæg, socialt netværk med andre bioanalytikerstuderende fra hele landet og transport betalt.

Der er kun 50 pladser, så skynd dig at tilmelde dig på www.dbio.dk under "uddannelse og karriere". Fristen for tilmelding er den 3. august.

// STILLINGER

BIOANALYTIKER SØGES TIL STORT LÆGEHUS PR. 1/9- 2015

Vi søger en erfaren bioanalytiker, gerne med erfaring fra almen praksis.

Forventet arbejdstid ca 30 timer ugentlig.

Vi er et velfungerende og dynamisk lægehus som lægger stor vægt på høj faglighed, selvstændighed, gode samarbejdsevner og godt humør.

Vi er et moderne lægehus med 6 faste læger, sygeplejersker og sekretærer.

Dit arbejde vil bl.a. være blodprøvetagning, varetage AK-behandling, urinmikroskopi, betjene klinikkens Triolab maskine (ABX Micros) og foretage ekg.

Du vil endvidere blive ansvarlig for den daglige drift af laboratoriet, herunder kvalitetssikring, bestilling af utensilier og vedligeholdelse af apparatur.

Ansøgning kan sendes til klinikken på nedenstående adresse eller på klinikkens mail: klinik@helsinge-laegecenter.dk med attention: Susanne Bak Petersen. Ansøgningsfrist 1/7-2015.

Vi glæder os til at høre fra dig.

Med venlig hilsen
Helsinge Lægecenter
Frederiksborgvej 18, 1.th
3200 Helsingø
www.helsinge-laegecenter.dk

HelsingeLægecenter

SOMMERFERIE

Fagbladet holder sommerferie og udkommer næste gang den 31. juli. Hvis du skal have noget med i næste nummer af bladet, er **DEADLINE DEN 14. JULI KLOKKEN 12.00**. God sommer til alle læsere!
Redaktionen

// EFTERUDDANNELSE 2015

LEDIGE
PLADSER

DER ER LEDIGE PLADSER PÅ FØLGENDE EFTERÅRSKURSER:

1/15 ER DU EKSPERT I URINVEJSINFEKTIONER?
Ny frist: 22/9-15.

4/15 AKKREDITERING OG DATAFANGST.
Ny frist: 22/6-15.

5/15 NEXT GENERATION SEQUENCING.
Ny frist: 22/6-15.

6/15 GENREGULERING OG EPIGENETIK.
Frist: 16/8-15.

7/15 HISTOKEMISKE METODER.
Ny frist: 27/8-15.

12/15 KULTURFORSKELLE OG PATIENTKONTAKT.
Ny frist: 17/9-15.

13/15 THYREOIDEA OG PARATHYREOIDEA.
Ny frist: 17/6-15.

16/15 HVAD GØR VI, NÅR BLODTYPESEROLOGIEN IKKE RÆKKER?
Frist: 12/10-15.

17/15 PRÆANALYSE - ALMEN KEMI.
Ny frist: 27/8-15.

18/15 PRÆANALYSE - HÆMATOLOGI OG KOAGULATION.
Ny frist: 27/8-15.

23/15 LÆRING ELLER BELÆRING II.
Ny frist: 1/9-15.

24/15 FAGLIGHEDEN PÅ SPIL I MØDET MED DEN ANDEN.
Ny frist: 22/6-15.

27/15 RET OG REGLER PÅ ARBEJDSMILJØMRÅDET.
Ny frist: 22/6-15.

28/15 ARBEJDSPLADSKULTURENS BETYDNING I FORANDRINGSTIDER.
Ny frist: 26/8-15.

Bemærk, at kurserne lukkes, efterhånden som de bliver fyldt op.

Dit laboratorium

behøver ikke være større end det her

Ved du at vi i dag kan levere alle disse real-time PCR analyser på én og samme platform?

Og:

- At vi kan levere op til 100 real-time PCR svar i timen.
- At STAT funktionen, for at prioritere akutte prøver nu er tilgængelig for molekulære test.
- At du ikke længere behøver at samle prøver sammen for at komme i gang, men man kan starte fra 1 til 80 prøver efterhånden som de ankommer til laboratoriet.
- At arbejdsgangen i laboratoriet kan forenkles betydeligt.
- At denne robotteknik ikke kræver et PCR laboratorium.
- At risikoen for kontaminering i princippet kan reduceres til nul med vores system.